

HELEN KELLER'İN BAŞARILI AZMİ

- Görmüyordu, duymuyordu ama hayata tutunmayı başardı. Bir an göremediğinizi, duyamadığınızı ve konuşamadığınızı hiç düşündünüz mü? Empati öncesinde duyup, gören, konuşan biri için daha zor bir şey olamazdı tabii ki. Uçsuz bucaksız böyle bir düş daha fazla dayanılmadığından yıkılır. Bilinmeyen karanlığı kısa bir süreliğine hissedebiliriz ama ömür boyu bu karanlığı yaşayana anlamaya yetmez. Hayat kimilerine baş edilemez gibi görünürken, kimileri zor olan yaşamlarının engellerini, anlaşılmadan yaşamak zorunda kalır. Ancak kimileri vardır ki bu zorluklardan azimle çıkmayı başarır.

BAŞARI HİKAYELERİ

Helen Keller'da hayat hikayesi ile binlerce görme ve işitme kayıplı bireylerin hayata tutunmasına ve onların yaşama sevincine katkı sağladı. 88 yıllık hayatında sayısız başarılarla imza atan Helen Keller'ın 1954'te hayatı filme konu alınmıştır. 1960'ta hayat mücadelesi beyaz perdeye aktarılmıştır. Amerikan büyük ödülünü almıştır. Körler alfabesi ile 11 kitaba imza attı. Konuşma ve işaret dili ile Amerika ve davet edildiği diğer ülkelerde konferanslar vermiştir. Bu konferanslarda geniş kitleleri etkilemiştir. Üstelik kendisi 5 dil biliyormuş. Beynin, kullanıldığı taktirde ne olağanüstü kapasitesi olduğunu gösteren bir mucizenin ta kendisi! Bakan "körler", işiten "sağırklar" ve konuşan "dilsizler" ile dolu olan bir dünyada o gören bir kör, duyan bir sağır ve kendini ifade edebilen bir dilsizdi. Helen Keller, yaşamı parmak uçlarıyla keşfetti...

HELEN KELLER KİMDİR?

27 Haziran 1880 günü Alabama kırsalında küçük bir kasabada (Tuscumbia) Yüzbaşı Arthur Henley Keller ve Kate Adams Keller'ın kızı ve sağlıklı bir bebek olarak doğmuş Helen Keller, on dokuz aylık iken geçirdiği bir ateşli hastalık sonucu görme, işitme ve konuşma yetilerini yitirmişti. Çok huysuz ve bakımı zor bir çocuk haline gelen Helen'in ailesi çok zor duruma düşmüştü. Helen 6 yaşında iken Charles Dickens'in Genel Okur için Amerikan Notları adlı eserini okuyan annesi Kate Keller, başka bir görme ve işitme engelli bir çocuk olan Laura Bridgman için yapılanlardan etkilenmişti. Bunun üzerine Baltimore'da bir uzman doktorla görüşmeye gittiğinde Helen'in bir daha asla görme ve duyma yetilerine kavuşamayacağı bilgisi teyit edilmişti ancak doktor, çocuğun eğitilebileceğini, bunun için işitme kayıplı çocuklarla çalışan bir uzmanla görüşmelerini önermişti.

Böylece Helen'in ebeveynleri Graham Bell ile temas kurmuşlardı. Graham Bell, telefonun icadından sonra kendisini işitme kayıplı çocukları eğitmeye adanmıştı. Bell, aileye Perkins Enstitüsü ve Massachusetts İşitme Kayıplılar Evi ile görüşerek bir öğretmen bulabileceklerini belirtmişti. Böylece efsanevi öğretmen Anne Mansfield Sullivan ile tanışmışlar. Kendisi de çok az görme yeteneğine sahip olan ve aynı kurumda eğitim görmüş bulunan Anne Sullivan, Hellen'a okuma-yazmayı, konuşmayı öğretmiş ve normal bir eğitim almasını sağlamıştı. Helen'in öğrenmeye başlaması, yaşamının ilk on dokuz ayında zihninde yer etmiş "su" sözcüğünden yola çıkarak başlamıştı. Öğretmeni Anne Sullivan, Hellen'i bir su pompasının yanına götürmüş elini oraya tutmuş ve hemen ardından eline "su" sözcüğünü yazmıştı. Bu ilk sözcüğü takip eden birkaç saat içinde Helen, 30 yeni sözcük daha öğrenmeyi başarmıştı. Perkins Enstitüsü, Hellen'in başarılarını kamuoyuna duyurduğunda Helen Keller, tüm dünyada tanınan bir karaktere dönüşmüştü. Gençlik yıllarından arkadaşı Mark Twain, onun ünü hakkında şöyle dedi: Sezar, Büyük İskender, Napolyon, Homeros, Shakespeare ve bütün ölümsüzlerle aynı kulüpte buluşan insan. Bundan bin yıl sonra da en az bugünkü kadar ünlü olmaya devam edecek. Helen Keller, 1890'dan itibaren konuşma dersleri almaya başlamıştı; ancak çok çabalaması, farklı kişilerle birlikte farklı teknikler deneyerek çalışmasına rağmen konuşması ancak Anne ve birkaç yakınının anlayabileceği sesler çıkarmak seviyesine gelebilmişti. Helen Massachusetts'da Görme Engelliler okulunda, New York'ta İşitme Kayıplılar okulunda okuduktan sonra eğitimini Massachusetts'da, Anne ile birlikte 1896'da gittiği Cambridge School for Young Ladies adlı okulda sürdürmüştü. 1900'de ise günümüzde Harvard Üniversitesi ile birleşmiş olan, kadınların devam ettiği Radcliffe College adlı yükseköğrenim kurumuna devam etmişti. Eğitimi boyunca ve yaşamının geri kalanında yanında Anne Sullivan vardı. Bu okuldaki zorlu çalışma, Anne'nin gözlerinin daha da bozulmasına yol açmıştı. Helen, 1904 yılında mezun olduğunda lisans derecesi alan ilk görme-işitme kayıplı kimse ünvanını kazanmıştı. Resmi eğitimi burada bitmiş olsa da hayatı boyunca pek çok üniversiteden onursal doktora derecesi almıştı. Üniversite eğitimi sırasında Helen, hayat hikâyesini kaleme almıştı. Hem normal hem braille daktilosu ile yazmış olduğu bu kitabı 1903'te yayımlamıştı. Başlangıçta çok satılmasa da "Hayatımın Öyküsü" adlı bu kitap, sonradan bir klasik halini almıştı. Kitaplarının en popülerleri olan Hayatımın Öyküsü, 50 dile çevrilmişti.

İkili, bu ilk kitabın yayımlanmasını sağlayan tanınmış sosyalist eleştirmen John Albert Macy ile çok iyi dost olmuştu. 1905'te John Albert Macy ile evlenen Anne, Anne Sullivan Macy adını almıştı. Evlilik, öğrenci-öğretmen ilişkisini fazla değiştirmemişti. Helen artık Macy çifti ile birlikte Massachusetts'da yaşamaya başlamıştı. Helen Keller, bu dönemde çevresindeki dünyayı nasıl algıladığını anlatan "Yaşadığım Dünya" adlı kitabını yazmıştı. Sosyalist düşünce ile tanışması da aynı dönemde John Macy sayesinde olmuş ve 1909'da Massachusetts Sosyalist Partisi'ne üye olmuştu. 1913'te sosyalizm hakkındaki makalelerini "Karanlığın İçinden" adlı kitabında toplamış ve siyasi eğilimi böylece herkes tarafından öğrenilmişti. Helen ve Anne takip eden yılları dünyayı gezip konuşmalar yaparak geçirmişlerdi. Deneyimleri ve inançları hakkındaki konuşmaları, kalabalıkları çok etkilemekte imiş. Konuşmalarda, Helen'in sözlerini Anne sözcük sözcük açıklıyor ve sonra soru-cevap kısmına geçiliyordu. Geçimlerini bu konuşmalar ile sağlamaktaydılar ancak 1918'den itibaren talep azalınca, bir vodvil sergilemeye başlamışlar. Helen'in ilk defa "su" sözcüğünü anladığı anı gösteren bu gösteri çok ilgi çekmiş. Hollywood'dan film yapma teklifi gelince hemen kabul etmişler ve Helen'in hayatını anlatan bir film çekilmiş. Ancak Helen, 1919'da yapılan bu filmi hiç beğenmemiş ve film beklenen maddi kazancı da getirmemişti. Helen ve Anne vodvil turneleri ile hayatlarını kazanmaya devam etmişlerdi. 1918'de üçlü New York'a yerleşmiş. Turneler devam etmekteydi ve kazandıkları hatırı sayılır miktarda para Amerikan Görme Engelliler Vakfı'na gelir olmaktadır. Helen Keller, toplanan bağışlarla görme engelli insanların ailelerinin yaşam koşullarını iyileştirmeye büyük katkıda bulunmuştu. 1921'de Helen'in annesi Kate hayatını kaybedince tek yardımcısı olarak Anne kalmıştı. Ne var ki o da aynı yıl hastalanmış ve 1922'de yaşadığı bronşit yüzünden sadece fısıldayarak konuşabilir hale gelmişti. Böylece Helen, sahnede yalnız kalmıştı. 1914'te onlarla sekreter olarak çalışmaya başlayan Polly Thomson, Anne'nin rolünü üstlenince bu güçlük aşılmış ve şovları yoluyla vakıf için kaynak sağlama işi sürmüştü. 1931'de İngiltere Kral ve Kraliçesi ile de tanıştılar. Bu yıllarda Anne'nin sağlığı gittikçe kötüleşmekteymiş. 1914'ten beri ayrı yaşıyor olmalarına rağmen 1932'de John Macy'nin hayatını kaybetmesi onu daha da sarsmıştı ve 1936'da yaşamını yitirmiş. Anne'nin ölümünden sonra Helen, Polly ile beraber Connecticut'a yerleşmişti. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Helen ve Polly, çalışmalarını sadece Amerikalı görme engelliler için değil, tüm dünyadaki görme engelliler için sürdürmüşler; Japonya, Avustralya, Güney Amerika, Avrupa ve Afrika'ya gitmişler. Onlar uzaklardayken evlerinde çıkan bir yangın, Helen'in üzerinde çalışmakta olduğu "Öğretmen" adlı son kitabını yok etmişti. Bu kitapta Helen, Anne Sullivan'ı anlatmaktaydı. 1953 yılında Helen Keller'in hayatı hakkında bir belgesel film yapılmış. "The Unconquered" adıyla çekilen film, daha sonra "Helen Keller in Her Story" adını almış ve 1955 yılında "En İyi Uzun Metrajlı Film" dalında Oscar ödülü kazanmıştı. Helen, bu filmten sonra yeniden kitabı "Öğretmen" üzerinde çalışmaya başlamış ve 1955'te yayımlamıştı. Polly Thompson, 1957'de geçirdiği kalp krizinin ardından tam olarak iyileşemeyerek 1960 yılında hayatını yitirmiş. Külleri, Washington DC'de Anne Sullivan'ın mezarının yanına gömülmüş. Son yıllarında Polly'e bakan hemşire Winnie Corbally, Helen'in yardımcılığı görevini üstlenmişti. 1961'de ilk kalp krizini yaşayan Helen, sosyal yaşamdan uzaklaşmıştı. Katıldığı son etkinlik Washington, D.C.'deki Lions toplantısı olmuştu. Washington'a bu gidişinde Başkan Kennedy tarafından da Beyaz Saray'da ağırlandı. Sosyal hayattan uzaklaşsa da Helen Keller unutulmamıştı ve 1964'te ulusun en büyük sivil madalyası olan Özgürlük Madalyası'nı Başkan Johnson'dan almış. 1 Haziran 1968'de uykusunda iken hayatını kaybetmiş. Külleri Anne Sullivan ve Polly Thomson'ın yanına gömülmüştür.